

Hukuki Adımlarla Güneş Enerji Santralleri

Dr. Özlem Döğerlioğlu IŞIKSUNGUR
Yönetici Ortak
ozlem@dogerlihukuk.com

SOLAREX
İSTANBUL
GÜNEŞ ENERJİSİ & TEKNOLOJİLERİ FUARI

DÖĞERLIOĞLU
Avukatlık Bürosu / Attorneys at Law

SUNUM İÇERİĞİ

BÖLÜM I

**GÜNEŞ ENERJİSİNDEN ELEKTRİK ÜRETİM FAALİYETLERİ –
10 Soruda Lisanslı & Lisanssız Elektrik Üretimi**

BÖLÜM II

**10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM -
Yatırımcı Yol Haritası**

BÖLÜM III

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

GÜNEŞ ENERJİSİNDEN ELEKTRİK ÜRETİM FAALİYETLERİ

Lisanslı Elektrik
Üretimi

Lisanssız
Elektrik Üretimi

10 SORUDA Lisanslı & Lisanssız ELEKTRİK ÜRETİMİ

Lisanslı Elektrik Üretimi

EPDK tarafından ilan edilen süreler dahilinde

≥ 25 Resmi Kurum

Kazanılan kapasite dahilinde

EPDK tarafından kamulaştırma

Bankalar / Finans Kurumları aracılığıyla

Ne Zaman Başvuru Yapabilirim?

Kaç Kurumdan İzin Almam Gerekmemektedir?

Ne Kadar Üretim Yapabilirim?

Kamulaştırma Yapılabilir mi?

Projeme Finansman Sağlayabilir miyim?

Lisanssız Elektrik Üretimi

Başvuru süresine ilişkin bir kısıtlama yok

≤ 15 Resmi Kurum

Üst Sınır: 1 MW – İstisnalar ???

İrtifak Hakkı & Kullanma İzinleri

Proje Finansmanı? - Bankalar? - Teminatlar?

10 SORUDA Lisanlı & Lisanssız ELEKTRİK ÜRETİMİ

- Alım Garantisi (YEK Des. Mek.)
- Yerli Katkı İlavesi

Teşviklerden Yararlanabilir miyim?

- İhtiyaç fazlası enerjiyi satma imkanı
- Yerli Katkı İlavesi

Ölçüm Zorunluluğu

Ölçüm Yapmak Zorunda mıyım?

Ölçüm yükümlülüğü yok

Ön-lisans süresince
(doğrudan/dolaylı) pay d

Üretim Tesisi Devri Yapabilir miyim?

Üretim Tesisi Devri – Koşul???

- Limited Şirket veya Şirket
- Ön-lisans / Lisans yükümlülüğü yok
- Şirket Asgari Sermayesi
- Yarışma

Sermaye Artırımı
yapma
zorunluluğu ???

Çok Fazla Prosedür ile Karşılaşacak mıyım?

- Gerçek veya Tüzel Kişi
- Lisans Alma yükümlülüğü yok
- Şirket Kurma yükümlülüğü yok
- Yarışmaya tabi değil

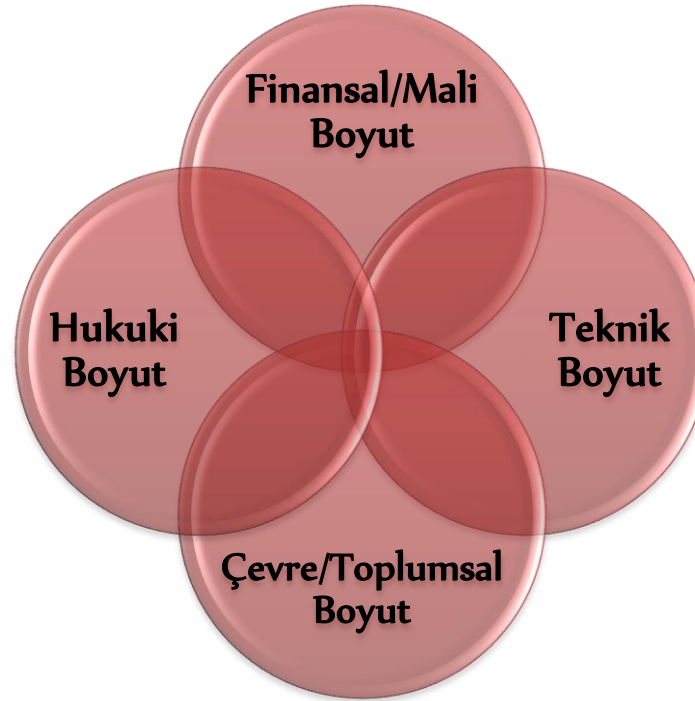
Evet

Elektrik Ticaretinden Kazanç Sağlayabilir miyim?

Elektriğin Ticareti YASAK!!!

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

1. ADIM: DOĞRU İŞ MODELİNİN BELİRLENMESİ

AMAÇ

HEDEFLER

- Şirket kurmalı mısınız?
- Şirket yapılanmanız nasıl olmalı?
- Elektrik Satışı?
- Kendi İhtiyacınız?

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

2. ADIM: DOĞRU SÖZLEŞMELER İLE YATIRIM SÜRECİNİN PLANLANMASI

SÖZLEŞMELER

Aboneliğe İlişkin

Araziye İlişkin

Proje Geliştirmeye İlişkin

Yatırım & Finansmana İlişkin

Ekipman & Tedariğe İlişkin

Lojistiğe İlişkin

Hizmet & Taşeronluğa İlişkin

Mühendislik ve Sistem Tasarımına İlişkin

İnşa Aşamasına İlişkin

Bağlantı ve Sistem Kullanımına İlişkin

Sistem İşletimi & Bakıma İlişkin

Sigortalara İlişkin

Güvenliğe İlişkin

Yatırımlardaki Riskleri Minimize Etmenin Yolları Nelerdir???

Bazı İpuçları

- ❖ Abonelik Sözleşmesi
- ❖ Çağrı Mektubu: Gerçek Kişi/Tüzel Kişi
- ❖ Turn-key Agreement – Anahtar Teslim
- ❖ Ready-to-Build – İnşaata Hazır
- ❖ Proje Satın Alma/ Hisse Devri
- ❖ **Hukuki Due Diligence !!!**
- ❖ Tesis Devri
- ❖ Exclusivity

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

3. ADIM: PROJE GELİŞTİRME ADIMLARININ ve MUHTEMEL RİSKLERİN DOĞRU TESPİTİ

Proje geliştirme aşamasındaki en önemli konulardan biri
“Arazi Seçimi”

Araziye İlişkin Dikkat Edilecek Hususlar;

Arazinin durumunun tespit edilmesi
(marjinal, tarım dışı, imar planı vs.)

Araziye ilişkin öncelik tespiti
(maden sahası vs.)

Arazinin şebeke bağlantısının analizi

Komşu arazilerin durumu ve olası riskler

Arazinin satın alınması veya kiralanması
(paylar/ortaklar)

- ✓ Güneşlenme (ışınım süresi)
- ✓ İklim Değerleri (fırtına, nem, buzlanma vs.)
- ✓ Topoğrafya (düz, eğimli vs.)
- ✓ Jeoteknik (depremsel risk vs.)
- ✓ Jeopolitik (askeri bölge, sit alanı vs.)
- ✓ Şebeke Bağlantısı
- ✓ Erişilebilirlik (yol, su vs.)
- ✓ Çevresel Faktörler

Araziye ilişkin Sözleşmeleriniz
Projenizin Geleceğini
koruma altına alıyor mu???

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

4. ADIM: İZİN VE ONAYLAR

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

5. ADIM: FİNANSMAN VE YATIRIM

Projemi Nasıl Finanse Edebilirim???

ÖZKAYNAK

Third Party
Financing-
Üçüncü Kişi
Finansmanı

Power Purchase
Agreement???-
Enerji Satınalma
Anlaşması???

Leasing
Agreement-
Kiralama
Anlaşması

Banka-Kredi Proje
Finansmanı-
Teminatlar!!!

Diğer
(EBRD, IFC,
KGF...)

HUKUKİ
DUE DILIGENCE!!!

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

6. ADIM: DOĞRU EKİPMAN

Dikkat Edilmesi Gereken Kriterler

Firma Profili &
Benzer
Projelerdeki
Referansları

Teknik Avantajlar
& Yenilikçi
Ürünler

Kalite &
SERTİFİKASYON

Rekabet Gücü

Garanti & Sigorta

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

7. ADIM: DOĞRU EPC FİRMASI & SÖZLEŞMESİ

EPC Sözleşmesinde Dikkat Edilmesi En Temel Hususlar

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

8. ADIM: MEVZUATLARIN DOĞRU ANALİZİ

- Sık Mevzuat Değişiklikleri
- Enerji Mevzuatlarının Teknik Dili
 - Uygulanabilirlik
 - Farklı Yorumlamalar
 - Riskler
 - Çelişkiler
 - Belirsizlikler
- Rüzgar ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin **Ölçüm Standardı Tebliğinin Yürürlükten Kaldırılması** (Aralık 2013)
 - **1 Yıl Ölçüm Zorunluluğu ???**
 - 2 Kasım 2013: Lisans Yönetmeliği (Ölçüm Standartları)

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

9. ADIM: GARANTİ VE SİGORTA

Sigortanız TR'de Geçerli mi???

Sigortanızın Hangi Riskleri Kapsadığını Biliyor musunuz???

- Kurulum Öncesi Riskler?
- Kurulum Sırasında Karşılaşılan Riskler?
- İşletme ve Sonrası Dönem Riskleri?

Örnek:

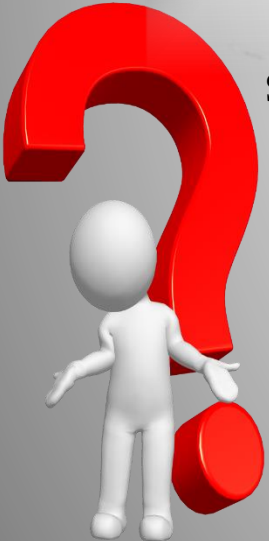
Az Güneşlenme --- Gelir Kaybı Sigortası ???

Elektrik Tesisinin Sigortalanması yükümlülüğüne ilişkin Yasal Çerçeve henüz düzenlenmemiştir.

Elektrik Tesisleri Kabul Yönetmeliği Taslağı

Sigorta Yükümlülüğü

MADDE 11 – (1) Lisans/tesis sahibi, tesisin yapımının başlangıcından tesisin kabulüne kadar üçüncü şahıslara, sahada çalışan ve görevlendirilen tüm personele ilişkin kaza/maluliyet/ölüm hususlarını “Tüm Risk” kapsamında sigorta ettirir.

10 ADIMDA DOĞRU YATIRIM

10. ADIM: GELECEKTEKİ RİSKLER & KISITLAMALAR

Mevzuat
Değişikliği???

Ekonomi Bakanlığı tarafından 2014 sonu itibari ile çıkarılan İthalat Tebliği (2014/9 sayılı ÜGD (Ürün Güvenliği ve Denetimi) Tebliği)

EMC- Elektro Manyetik Uyumluluk (Electro Magnetic Compatibility)
LVD- Düşük Voltaj Direktifi (LVD) standartlarına uygunluk şartı

Düzenlemelerde Yer Almayan Hususlar

Güneşlenme Hakkı

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

İlk Adıma Doğru
İŞ MODELİ'nizi
Belirleyerek
Başlayın!!!

SÖZLEŞMELERİN
Sizi Güvenceye
Aldığından Emin
Olun!!!

PROJE ADIMLARI
ve Karşılaşacağınız
RİSKLERİ Bilin!!!

PROSEDÜRLERE
Hazırlıklı Olun!!!

YATIRIM ve FİNANS
Alternatiflerinizi
Değerlendirin!!!

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

EKİPMAN Firmaları
Arasında
Karşılaştırma
Yapın!!!

EPC
SÖZLEŞMESİndeki
Haklarınızı Bilin ve
Güvence Altına
Alın!!!

MEVZUAT
Hakkında Mutlaka
Konunun Uzmanına
Danışın!!!

SİGORTAnızın
Geçerliliğinden Emin
Olun!!!

GELECEKTEKİ
RİSKlerinize Karşı
Korunun!!!

GÜNEŞİN BİZLERE SUNDUĞU LİMİTSİZ ENERJİYE GÜVENİN ☺

İLETİŞİM

1476 Sok. No: 2 K:8 D:13 Aksoy Plaza 35220 Alsancak-İzmir

T :+90 232 4830917 / +90 232 4895118 F: +90 232 4895219

E-posta : dogerli@dogerlihukuk.com Web : www.dogerlihukuk.com

[facebook.com/ Dogerlioglu](https://facebook.com/Dogerlioglu)

[facebook.com/ Enerji Kürsüsü](https://facebook.com/EnerjiKursusu)

twitter.com/Dogerloglu

twitter.com/enerjikursusu